

PRIMERJALNA OBRAVNAVA PRILASTKA V POLJSKEM IN SLOVENSKEM JEZIKOSLOVJU

Maria Wtorkowska

Filozofska fakulteta, Ljubljana

UDK 811.162.1'367.625:811.163.6'367.625

Namen prispevka je predstaviti, kako poljsko jezikoslovje obravnava prilastek in njegovo skladenjsko vlogo v stavku, in to obravnavo primerjati s slovenističnim pristopom, ki je predstavljen mdr. v Toporišičevi *Slovenski slovnici*. Izpostaviti nameravamo podobnosti, predvsem pa razlikovanja v dojetanju tega stavčnega člena v obeh jezikih, torej njegovo formalno in pomensko klasifikacijo, besedni red oz. stavo prilastka, ter pojasniti s prilastkom povezano izbrano izrazje.

prilastek, stavčni člen, stava prilastka, skladnja

The purpose of this paper is to show how Polish linguistics deals with the attribute and its syntactic role in the sentence and then compare it with the Slovene Studies approach, including that presented in Toporišič's *Slovene grammar*. The aim is to highlight the similarities and differences, especially the difference in the perception of this particular part of the sentence in the two languages – its formal and semantic classification, and attribute word order. At the same time, an explanation of associated terminology will be offered.

attribute, part of a sentence, attribute word order, syntax

Prilastek (polj. przydawka) je v poljskem jezikoslovju običajno obravnavan kot samostojni stavčni člen¹ in ne kot odvisni stavčni člen, kot to velja za slovensko jezikoslovje.² Tovrstna obravnava prilastka kot samostojnega stavčnega člena, čeprav

¹ Prim. mdr. S. Jodłowski 1976: 85; A. Nagórko 1998: 269; J. Strutyński 1998: 307; W. Mizerski 2000: 112.

² Prim. J. Toporišič 2000: 557: »Prilastek obeh vrst in povedkovo določilo so stavčni členi, ki so zmeraj le deli drugega stavčnega člena.«; M. Smolej 2011: 71: »Prilastek je nesamostojni stavčni člen [...]«; M. Pavlin 2006: 45: »Prilastek je vedno lahko le del drugega stavčnega člena.«; A. Žele 2008: 34: »[...] stavčni členi, ki niso sestavine pomenske podstave/propozicije, temveč jo samo dodatno razvijajo oz. modificirajo (tj. dodatno upovedovalno določajo), so (obsamostalniški) prilastki, (obglagolska) izpridevniška prislovna določila in povedkovi prilastki.«

A. Vidovič Muha (2015: 393) govori mdr. o imenski zvezi, katere jedro je vedno samostalnik, razvija pa ga prilastek. »Če je ta prilastek pravi vrstni pridevnik, tvori s samostalnikom stalno besedno zvezo, tip *cestni promet, pralni stroj, črni kruh, črna maša, navadni volčin; zgodnji krompir*, ki tako kot prilastkovno nerazvit samostalnik vstopa na potencialna stavčnočlenska mesta, vezana na izražanje abstraktno ali besedilno konkretizirane prostorske funkcije [...] Zunaj propozicije so torej ostale vse pomenske skupine lastnostnih pridevnikov, nepravi vrstni, t. i. antropocentrični pridevniki, nastali iz antropocentričnih prislovov, tip *zgornji, spodnji sosed*, svojilni pridevniki, tip *očetov avto*, in števniki pridevniki, npr. *trije bratje*.« A. Vidovič Muha našteva tudi nekatere pomembne lastnosti, ki utemeljujejo stalnost in leksem-skost tovrstnih besednih zvez, mdr. zaradi celovitosti leksikalnega pomena, ki ga tvorijo s samostalniškimi

z opombo, da je prilastek podredni člen v okviru nominalne skupine (npr. Nagórko 1998: 269; Mizerski 2000: 109), lahko vseeno zbuja dvome zaradi dejstva, da se prilastek vendar vedno nanaša na samostalnik, ne glede na to, katero funkcijo ima le-ta v stavku. Tako torej v poljskih slovnica in učbenikih najdemo posebno obravnavo petih stavčnih členov. Po hierarhiji sta kot glavna oz. stavčna člena višje stopnje predstavljena 1. osebek in 2. povedek, kot stavčni členi nižje, druge stopnje pa 3. prilastek, 4. predmet in 5. prislovno določilo. V Toporišičevi *Slovenski slovnici* (2000: 557) imamo po hierarhiji podobno predstavljena dva stavčna člena: 1. osebek in 2. povedek, kot stavčna člena nižje stopnje pa samo 3. predmet in 4. prislovno določilo. Prilastek, povedkovo določilo in povedkov prilastek so sicer definirani kot stavčni členi, a posebne vrste; taki, ki so zmeraj le deli drugega stavčnega člena.³

Jože Toporišič prilastek oz. atribut definira kot stranski (neglavni) stavčni člen, ki ima vlogo določila v glavnem samostalniškega, redkeje prislovnega okoliščinskega jedra besedne zveze (Toporišič 1992: 221, 2000: 628). V slovenskem jeziku vrste prilastkov določamo glede na njihovo mesto ob jedru. Prilastek, ki se nahaja levo od jedra, imenujemo **levi prilastek**: *naša hiša*, *košato drevo*. Ker se ta ujema z jedrom v spolu, sklonu in številu, mu pravimo **levi ujemalni prilastek**: *moj-a hiš-a*, *moj-e hiš-e* itn. Prilastek, ki se nahaja desno od jedra, je **desni prilastek**. Desni prilastki so lahko **ujemalni**: *lisica zvitorepka*, *teta Mica*, ali **neujemalni**, saj se v spolu, sklonu in številu ne ujemajo z jedrom: *hotel Slon*, *vznožje gore*, *potica z orehi*.

Prilastek se v poljščini nanaša na samostalnik oz. drugo pregibno besedno vrsto (zaimek, pridevnik, deležnik, števnik) ter označuje značilnost in lastnost določenega predmeta, ki je izražen s tem samostalnikom oz. drugo besedno vrsto. Prilastek tako kot druge stavčne člene določamo glede na pomen, obliko in položaj v stavku. Po prilastku se sprašujemo z vprašalnici: *jaki?* 'kakšen?', *który?* 'kateri?', *czyj?* 'čigav?', *ile?* 'koliko?', *czego?* 'česa?', *z czego?* 'iz česa?', *do czego?* 'do česa?', *z kim?* 's kom?' in drugimi. Edino prilastek se lahko veže z drugim stavčnim členom v vseh vrstah medstavčnočlenskih razmerij, torej ujemanju: *zielona dolina* 'zelena dolina', vezavi: *rzut dyskiem* 'met diska' in primiku: *sznycle po wiedeńsku* 'rezki po dunajsko'. Prilastek najpogosteje označuje: zunanjo lastnost: *wysoki chłopiec* 'visok fant'; notranjo lastnost: *pilny uczeń* 'priden učenec'; snov: *drewniany most* 'lesen most'; pripadnost: *koci ogon* 'mačji rep'; izvor, rod: *dziewczyna ze wsi* 'dekle z vasi'; prostor nahajanja: *gniazdo na dachu* 'gnezdo na strehi'; količino: *dwa jabłka* 'dve jabolki'; zaporedje: *drugi dzień* 'drugi dan'; stanje: *książka leżąca na stole* 'knjiga, ki leži na mizi'. Kot prilastek se torej v poljski skladnji pojmuje vsako besedo, ki se nanaša na samostalnik, ne glede na njegovo skladenjsko vlogo in obliko.

jedrom, ne morejo opravljati funkcije povedkovega določila; na slovarski ravni je možnost univerbizacije tovrstnih zvez, npr. *prenosnik* – prenosni računalnik; vse tovrstne imenske zveze so v nemščini zloženke, tip *črni kruh* – *Schwarzbröt* (Vidovič Muha 1988: 311–322, 2015: 393–394).

³ Podobno M. Smolej (2011: 59–71) med sedmimi stavčnimi členi (osebek, povedek, povedkovo določilo, povedkov prilastek, predmet, prilastek, prislovno določilo) obravnava tri kot nesamostojne oz. delno samostojne: prilastek, povedkov prilastek in povedkovo določilo. M. Pavlin (2006: 55) tudi navaja štiri stavčne člene (osebek, povedek, predmet in prislovno določilo) in tri dele stavčnih členov (prilastek, povedkovo določilo in povedkov prilastek).

Podobno je v slovenščini – levi prilastek se z odnosnico, torej s samostalniško besedno zvezo, pojavlja na vseh možnih mestih stavčne strukture, prim. *Črni kruh je dober.* (v osebku) – *Daj nam še črnega kruha.* (v predmetu) – *To je pa črni kruh.* (v povedku, tj. kot povedkovo določilo) – *Živeli so ob črnem kruhu.* (v prislovnem določilu) – *Sin se nam je z letovanja vrnil cel možak.* (v povedkovem prilastku). Razlika je v tem, da so prilastek obeh vrst in tudi povedkovo določilo v slovenščini obravnavani kot stavčni členi, ki so zmeraj le deli drugega stavčnega člena. Obsamostalniški (ali prostoročasni obprislovni) prilastek tvori skupaj s samostalniško besedo (ali s časovnim oz. prostorskim prislovom) t. i. samostalniško (ali prislovno) besedno zvezo ali frazo (Toporišič 2000: 557).

S formalnega vidika oz. glede na **obliko** ločimo v poljščini naslednje prilastke: pridevniški prilastek, samostalniški prilastek, samostalniški prilastek v vezavi, prislovni prilastek, nedoločniški prilastek in t. i. značilni/posebni prilastek.

Pridevniški prilastek (polj. przydawka przymiotna) je ujemalni prilastek, to pomeni, da je z nadrednim členom, jedrom, v ujemalnem razmerju. Lahko je izražen s **pridevnikom**: *głośnień radiowy* 'radijski zvočnik'; s **tvornim deležnikom**: *śpiące miasto* 'speče mesto'; s **trpnim deležnikom**: *przeczytana książka* 'prebrana knjiga', *ukryty skarb* 'skriti zaklad'; s **števnikom**: *pierwsza klasa* 'prvi razred', *dwudziesty wiek* 'dvajseto stoletje'; z **zaimkom**: *ten dom* 'ta hiša', *mój dzień* 'moj dan'. V slovenščini mu ustreza **levi ujemalni prilastek**, npr. *moj-a hiš-a*, *moj-e hiš-e*, v *moj-i hiš-i*.

Samostalniški prilastek v ujemanju (polj. przydawka rzeczowna w związku zgody) je ujemalni prilastek, ki je izražen s samostalnikom v istem sklonu kot nadredni samostalnik, torej jedro, npr. *miasto Kraków* 'mesto Krakov' (*miast-a Krakow-a*, *miast-u Krakow-owi*, v *mieści-e Krakowi-e* itn.), *kobieta demon* 'ženska demon'. V slovenščini mu ustreza **desni ujemalni prilastek**, npr. *mesto Ljubljana*, *ptica pevka*.

Samostalniški prilastek v vezavi (polj. przydawka rzeczowna w związku rządu) je neujemalni prilastek, ki je izražen s samostalnikom v določeni obliki, v kateri ostaja ne glede na obliko nadrednega samostalnika. V slovenščini mu ustreza **desni neujemalni prilastek**, npr. *hotel Slon* (*hotel-a Slon*, v *hotel-u Slon*, s *hotel-om Slon* itn.), *vznožje gore*, *hiša izumov* itn. V poljščini poznamo naslednje primere samostalniškega prilastka v vezavi: **a) prilastek v imenovalniku**, ki se nahaja predvsem v naslovih knjig, revij, umetniških del, v zemljepisnih poimenovanjih: *góra Giewont* 'gora Giewont', *morze Bałtyk* 'morje Baltik'; **b) prilastek v roditelju**: *róg domu* 'vogal hiše', *czytelnia czasopism* 'čitalnica revij'; **c) prilastek v dajalniku**: *przyglądanie się ludziom* 'opazovanje ljudi', *szużba ojczyźnie* 'služba domovini'; **č) prilastek v orodniku**: *kiwanie głowq* 'kimanje z glavo', *pchnięcie kulq* 'metanje krogle'; **d) predložni prilastek** ima obliko samostalnika s predlogom, torej predložne zveze, ki je odvisna od nadrednega samostalnika. Zato je predložni prilastek z nadrednim samostalnikom v vezavi in vedno nastopa v isti obliki, ne glede na obliko nadrednega samostalnika, torej jedra. Predložna zveza kot eden izmed členov v besedilu lahko nastopa v različnih sklonih, npr. *dzbanek z gliny* 'vrč iz gline' (roditelj), *zmierzanie ku końcowi*

'bližanje h koncu' (dajalnik), *droga przez wieś* 'cesta skozi vas' (tožilnik), *człowiek z brodą* 'človek z brado' (orodnik), *mieszkanie w mieście* 'stanovanje v mestu' (mestnik). Prilastke tega tipa bi lahko razdelili na rodilniške, dajalniške, orodniške itn., vendar pa jih glede na dejstvo, da je njihova skupna lastnost oblika predložne zveze, uvršamo v eno skupino.

Prislovni prilastek je izražen s prislovom in je z nadrednim samostalnikom v primiku, npr. *siedzenie cicho* 'sedenje potihó', *drzwi na lewo* 'vrata na levo', *chodzenie wolno* 'počasna hoja'.

Nedoločniški prilastek je izražen z glagolom v obliki nedoločnika. Z nadrednim samostalnikom je v primiku, npr. *Nadeszła pora działać* 'Prišel je čas za delo'. Prilastke te vrste lahko spremenimo v konstrukcije s samostalnikom v rodilniku: (*nadeszła pora działać* → *pora działania*). **Prilastek, izražen z neločljivim izrazjem**, je razvit, sestavljen iz več besed, od katerih ima vsaka svoj prilastek, npr. *człowiek o ciemnych włosach* 'človek s temnimi lasmi' (*człowiek* (jaki?) ← *o włosach* (jakich?) ← *ciemnych*); *kolekcjonowanie rzadkich okazów monet* (*kolekcjonowanie* (czego?) ← *okazów* (jakich?) ← *rzadkich, okazów* (czego?) ← *monet*) 'zbiranje redkih primerkov kovancev'. Neločljivo izrazje omenjenega tipa se obravnava kot en nedeljivi večbesedni prilastek, ker v prvem primeru ne gre za *człowieka o włosach* 'človeka z lasmi', ampak za *człowieka o ciemnych włosach* 'človeka s temnimi lasmi', v drugem pa ne za *kolekcjonowanie rzadkich okazów* 'zbiranje redkih primerkov', ampak za 'zbiranje redkih primerkov kovancev'.

T. i. **značilni/posebni prilastek** (polj. pryzdawka osobliwa) je v stalnih leksikaliziranih konstrukcijah, npr. *coś takiego* 'kaj takega', *kupię ci coś ładnego* 'kupim ti nekaj lepega' – v obeh primerih je pridevnik v vezavnem razmerju; *zrazy po polsku* 'zrezki po poljsko' – leksikalizirane predložne zveze so v primumnem razmerju.

Glede na skladenjski **pomen** ločujemo prilastke na pristavni prilastek, dopolnjevalni prilastek, okoliščinski prilastek, predmetni prilastek in povedkov prilastek.

Pristavni prilastek (polj. pryzdawka wyodrębniająca) je prilastek, ki natančneje določa osebo ali predmet glede na širšo skupino oseb ali predmetov. Tega tipa prilastka v skladu s poljskim pravopisom ne ločujemo z vejico oz. vejicama: *Wśród turystów karmiących gołębie przeważają goście z Niemiec* 'Med turisti, ki hranijo golobe, jih večina prihaja iz Nemčije'.

Dopolnjevalni prilastek (polj. pryzdawka dopowiadająca) izraža oz. razvija kakšno dodatno podrobnost o znanem predmetu ali osebi; v stavku ga ločujemo z vejico oz. vejicama ali pomišljajema: *Dozorca, człowiek doświadczony, umiał pomagać mieszkańcom bloku* 'Hišnik, izkušen človek, je znal pomagati stanovalcem bloka'.

Okoliščinski prilastek (polj. pryzdawka okolicznościowa) je prilastek, ki ima zgradbo prislovnega določila, npr. *bieganie* ← (związek przynależności) *po podwórku* 'tek ← (primik) po dvorišču'.

Predmetni prilastek (polj. pryzdawka dopełnieniowa) je prilastek, ki je podoben predmetu: *opowiadanie o koledze* 'pripovedovanje o kolegu', *powiązanie z mate-*

rialami 'povezava z materiali', ker se obnaša podobno kot predmet. Ta vrsta prilastka stoji ob samostalniku.

Povedkov prilastek (polj. przydawka orzekająca/predykatywna)⁴ je v poljščini določilo, za katerega je značilna dvojna funkcija v povedi – lahko se hkrati nanaša na osebek in povedek. Nastopa lahko torej kot prilastek in kot določilo glagolskega jedra v povedku, npr. v stavku *Dziecko, chore, drżało z zimna* 'Otrok, bolan, je drhtel od mraza' se beseda *chore* lahko nanaša: na osebek *dziecko* – takrat je v vlogi prilastka: *dziecko* 'otrok' ← jakie? 'kakšen?' *chore* 'bolan'; ali na povedek *drżało* – takrat je v vlogi povedkovega določila oz. v predikacijski vlogi: *Dziecko jest chore i drży z zimna* 'Otrok je bolan in drhti od mraza'. V *Slovenski slovnici* Toporišič (2000: 557) definira ta povedkov prilastek kot nesamostojni stavčni člen, ki naknadno pojasnjuje osebek ali predmet (pa tudi določene vrste prislovnega določila). Povedkov prilastek lahko razvijemo v samostojni stavek ob glagolu *biti*, prim. *Sava teče motna* ← *Sava teče; je motna*.

Prilastek se v poljščini lahko nahaja: pred samostalniškim jedrom oz. odnosnico (npr. *szeroła ulica* 'široka ulica') – takrat govorimo o prepozicijskem besednem redu; ali za samostalniškim jedrom (npr. *język polski* 'poljski jezik') – takrat govorimo o postpozicijskem besednem redu (prim. mdr. Markowski 2012: 1652–1653). Katero od teh dveh možnosti izberemo, je odvisno od tipa prilastka, njegove dolžine oz. razvitosti ter nekaterih pomenskih lastnosti. **Pridevniški prilastki** pogosteje stojijo pred jedrom. V prepoziciji so prilastki izraženi z zaimkom: *nasze mieszkanie* 'naše stanovanje', *ten śpiewak* 'ta operni pevec', z vrstilnim, množilnim števnikom: *drugi zawodnik* 'drugi tekmovalc', *podwójna porcja* 'dvojna porcija'. Pridevnik stoji pred odnosnico, če gre za t. i. lastnostni prilastek⁵ (polj. przydawka jakościowa/charakteryzująca), in skupaj s samostalnikom tako tvori prosto besedno zvezo (v slovenskem jeziku je to levi ujemalni pridevniški prilastek, prim. *dobro domaće primorsko vino*). Po navadi označuje snov, obliko, obseg, barvo, odliko ali napako, torej splošne, poljubne lastnosti, ki sestavljajo odprto množico, npr. *gruba książka* 'debela knjiga', *piękna melodia* 'krasna melodija', *zdrowa żywność* 'zdrava hrana'. Te pridevnike, ki nastopajo v vlogi prilastkov, lahko stopnjujemo: *piękniejsza* 'lepša', *najpiękniejsza* 'najlepša'; *zdrowsza* 'bolj zdrava', *najzdrowsza* 'najbolj zdrava'.

Pridevniki v vlogi vrstnega prilastka (polj. przydawka gatunkująca/klasyfikująca), ki predmet določajo glede na vrsto, stojijo za samostalniškim jedrom: *wydawnictwo naukowe* 'znanstvena založba', *chemia organiczna* 'organska kemija', *lingwistyka stosowana* 'uporabno jezikoslovje', *podręczniki szkolne* 'šolski učbeniki', *literatura polska* 'poljska književnost', *film dokumentalny* 'dokumentarni film'. K izjemam tukaj

⁴ Po Jodłowskem (1976) lahko tukaj govorimo o dopolnjevalnem prilastku (polj. przydawka dopowiadająca), ker imamo za te prilastke značilen besedni red, torej prilastek je za samostalnikom, poleg tega pa je v stavku ločen z vejicama. Po Klemensiewicz (1969) gre v tem primeru za tip povedkovega prilastka, ker se ta hkrati nanaša na glagol in tudi na samostalnik.

⁵ V slovenskem jeziku ločimo tri pomenske vrste pridevnikov: 1) **lastnostni**, in sicer a) **kakovostni**, npr. *ljubezniv, prijazen*, ali b) **merni**, npr. *velik*, 2) **vrstni**, npr. *fotokopirni*, in 3) **svojiljni**, npr. *bratov, Janezov* (Toporišič 1992: 219).

prištevamo med drugim naslednje primere: *Polskie Radio* 'Poljski radio', *Stary Teatr* 'Staro gledališče', *biały walc* 'beli valček'. Vrstni pridevniki se ne stopnjujejo. Postpozicija določa neločljivost pridevniškega prilastka od samostalniškega jedra. Primerjaj pomen pridevniških prilastkov v prepoziciji in postpoziciji: *nowe buty* 'novi čevlji' – *buty narciarskie* 'smučarski čevlji', *trudny język* 'težek jezik' – *język polski* 'poljski jezik', *duże miasto* 'veliko mesto' – *miasto wojewódzkie* 'mesto, v katerem je sedež pokrajine'. V poljščini za samostalnikom ne moreta stati dva pridevniška prilastka; v takih primerih enega postavimo pred samostalnik, drugega pa za njega: *druga wojna światowa* 'druga svetovna vojna', *Narodowy Bank Polski* 'Narodna poljska banka'.

Pri razvrščanju prilastka prihaja do odstopanj, navadno iz stilističnih razlogov. Odstopanja te vrste najdemo pogosto v poeziji ali v čustveno obarvanih besedilih. Omeniti je treba primere, v katerih se pridevniški prilastek nahaja za jedrom, torej v postpoziciji, ne pa v običajni prepoziciji, npr. *mama kochana* 'ljubljen mama', *ojczyzno nasza* 'domovina naša'. Vzrok te nenavadne pozicije pridevniškega prilastka je emocionalen – stava, ki krši normo, je znak individualnega, čustvenega odnosa do denotata, ki je izražen z besedno zvezo ter tako postaja sredstvo za izražanje razmerja sporočevalca do vsebine besedne zveze (Nagórko 1998: 271).

Skladenjska umestitev prilastka lahko povzroči tudi spremembo pomena, npr. v besedni zvezi *piękna literatura* 'krasna književnost' pridevnik *piękna* 'krasna' pomeni *ładna* 'lepa', izraz *literatura piękna* pa pomeni *beletristyka* 'leposlovje'; v stavku *Kulturalny attaché jest miły i taktowny* 'Kulturen ataše je prijazen in olikan' *kulturalny* pomeni 'kulturen', medtem ko je *attaché kulturalny* 'kulturen ataše, ataše za kulturo' stalna besedna zveza, ki označuje funkcijo osebe: diplomatski predstavnik za področje kulture, navadno na veleposlaništvu. Primerjamo lahko besedne zveze: *pan młody* 'ženin' – *młody pan* 'mlad moški'; *panna młoda* 'nevesta' – *młoda panna* 'mlada gospodična'; *państwo młodzi, para młoda* 'mładoporočenca' – *młodzi państwo, młoda para* 'mlada gospa in gospod, mlad par'; *profesor nadzwyczajny* 'izredni profesor' – *nadzwyczajny profesor* 'izjemni profesor'.

Stava roditeljskih in predložnih samostalniških prilastkov je stalna, in sicer se ti nahajajo za samostalniškim jedrom, kadar gre za ustaljen pojem ali za pomembne razlikovalne lastnosti (vrsta, razred, skupina), npr. *artyista malarz* 'umetnik slikar', *samochód pułapka* 'avtomobil bomba', *dom nad jeziorem* 'hiša ob jezeru', *klucz do pokoju* 'ključ od sobe'.

Predstavitev obravnave prilastka, njegove skladenjske vloge v stavku in njegove stave v poljskem jeziku v primerjavi s Toporišičevo *Slovensko slovnico* je pokazala nekaj jezikovnosistemskih razlik. Pripomogla bi lahko k boljšemu oz. pravilnemu razumevanju dojemanja prilastka v posameznih jezikih oz. olajšala primerjalne raziskave poljščine in slovenščine na tem področju.

Literatura

- JODŁOWSKI, Stanisław, 1976: *Podstawy polskiej składni*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- KLEMENSIEWICZ, Zenon, 1969: *Zarys składni polskiej*. Wydanie 6. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- MARKOWSKI, Andrzej (ur.), 2012: *Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- MIZERSKI, Witold (ur.), 2000: *Język polski. Encyklopedia w tabelach*. Warszawa: Wydawnictwo Adamantan.
- NAGÓRKO, Alicja, 2003: *Zarys gramatyki polskiej*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- PAVLIN, Marta, 2006: *Składnja. Priročnik z vajami*. Ljubljana: Jutro.
- SMOLEJ, Mojca, 2011: *Skladnja slovenskega knjižnega jezika. Izbrana poglavja z vajami. Dodatek: Nekaterne skladenjske značilnosti spontano govorenih besedil* (Knjižna zbirka Scripta). Ljubljana: Študentska založba.
- STRUTYŃSKI, Janusz, 1998: *Gramatyka polska*. Kraków: Wydawnictwo Tomasz Strutyński.
- TOPORIŠIČ, Jože, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- TOPORIŠIČ, Jože, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Obzorja.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 1988: *Kontrastive slowenische-deutsche Typologie der Nominalkomposition* (Wiener slawistischer Almanach 22). Wien: Gesellschaft zur Förderung slawistischer Studien. 311–322.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 2015: Propozicija v funkcijski strukturi stavčne povedi – vprašanje besednih vrst (poudarek na povedkovniku in členku). *Slavistična revija* 63/4. 389–406.
- ŽELE, Andreja, 2008: *Osnove skladnje*. Ljubljana: samozaložba.